

NSG
Norsk sau og Geit

Referat

Møte nr 4/2009 i Avlsrådet for sau

Tid:	Tirsdag 20. oktober 2009 kl 15.30 – onsdag 21. oktober kl 12:00
Sted:	Best Western Oslo Airport Hotell og Garder Kurs- og konferansesenter, Gardermoen
Deltakere:	Bjørn Høyland, leder Eirik Larsen, region Nord Atle Moen, vara region Midt Audun Nedrebø, region Vest Sven Reiersen, region Øst Rolf A. Aass, KLF Finn Avdem, Nortura Gunnar Klemetsdal, IHA/UMB Thor Blichfeldt, avlssjef i NSG
Observatører:	Inger-Johanne Holme Inger Anne Boman Sigbjørn Eikje Stig-Runar Størdal Terje Bakken Frank Simensen Turid Sundt
Referent:	Inger Anne Boman

Sakliste

SAK 38/2009	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKLISTE	2
SAK 39/2009	REFERAT FRA TELEFONMØTE I AVLSRÅDET 28.09.2009	2
SAK 40/2009	TILTAK MOT MYOSTATINMUTASJONEN PÅ SPÆL	2
SAK 41/2009	TILTAK FOR Å STYRE INNAVLEN, DISPENSASJONSSØKNADER	2
SAK 42/2009	VÆREHOLDSLAGAS PLESS I AVLSOPPLEGGET FRAMOVER	3
SAK 43/2009	DISPENSASJON FOR MAKS STØRRELSE PÅ SMITTEGRUPPA	4
SAK 44/2009	REGLER FOR VÆRERINGER OG VÆREHOLDSLAG	4
SAK 45/2009	TILSKOTT FOR GRANSKING I EN ELLER TO FLOKKER	4
SAK 46/2009	GRANSKING I EN FLOKK SOM HAR SJUKDOMSRESTRIKSJONER.....	5
SAK 47/2009	GRANSKINGSTILSKOTT I RINGENE MED FOTRÅTE 2008	5

SAK 48/2009	BRUK AV INNAVLA DYR I AVLSARBEIDET	5
SAK 49/2009	ORIENTERING OM MØTE MED MATTILSYNET	5
SAK 50/2009	EVENTUELT	6

Sak 38/2009 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak:

Innkalling og sakliste godkjennes.

Sak 39/2009 Referat fra telefonmøte i Avlsrådet 28.09.2009

Sak 32/2009: Referatet mangler at Kent Berg foreslo å utsette saken. Kent Berg og Eirik Larsen stemte for dette.

Vedtak:

Referatet fra møte i Avlsrådet 28. september 2009 godkjennes med tilføyelsen i sak 32/2009.

Sak 40/2009 Tiltak mot myostatinmutasjonen på spæl

I sak 32/2009 ble det gjort følgende vedtak:

Målsettingen om å redusere frekvensen av mutasjonen i myostatingenet ligger fast, men tiltakene må revurderes. Avlsrådet gir spælringene tilbud om å teste alle værer som er aktuelle som eliteværer i ringen høsten 2009 og høsten 2010. Påvisning av værer med mutasjonen skal føre til at væren slaktes. Kostnader med gentesting og eventuell slakting fordeles slik:

- Ringen betaler prøvetaking og innsending
- NSG betaler analysekostnadene
- Granska værer som må slaktes som bærer, støttes med 2000 kr

Representanter fra spælringene/-avdelingene innkalles til møte 20. oktober for å drøfte aktuelle tiltak. Eventuelt vedtak om pålegg om gentesting utsettes til neste møte.

I spælmøtet forut for møtet i Avlsrådet ble det enighet om at ringene ønsker gentesting av alle eliteværer.

Vedtak:

Ringene pålegges å teste alle potensielle eliteværer i 2009 og 2010 for den spesifikke spælmutasjonen i myostatingenet. Testede værer som avsløres som bærer av mutasjonen, skal ikke benyttes i avl, men slaktes. Kostnadene fordeles slik:

- Ringen betaler prøvetaking og innsending
- NSG betaler analysekostnadene
- Granska værer som må slaktes som bærer, støttes med 2000 kr

Sak 41/2009 Tiltak for å styre innavlen, dispensasjonssøknader

I sak 33/2009 ble det blant annet vedtatt at ingen avdeling kan sette inn mer enn 4 sønner etter samme seminfar i 2009. Settes det inn flere sønner enn dette, vil de overskytende få beregnet indeks, men de vil ikke få granskingstilskott.

Avlsrådet sier seg enig i at vedtaket kom seint i forhold til årets paringssesong, men at det var helt nødvendig med tanke på å styre innavlsoppbyggingen framover.

Det ble behandlet følgende dispensasjonssøknader knyttet til vedtaket:

a) Ring 189 Surnadal spælværring

Surnadal spælværring søker om å få sette inn 6 prøveværer etter Hvik Skistad.

Avlsrådet la størst vekt på følgende argumenter i søknaden:

"Som de veit har ringen vår levert mange værer til stasjonen på Staur dei siste åra Dette er værer som vi alt har sønner etter, og som vi ser som "oppbrukte" for vår del. I tillegg gjekk mange værer ut i fjor pga gen feil. Då sat vi att med kun 2 værer som vi kunne bruke (Hvikk Skistad og Markus Omli). Dei fleste ringane har eit større utvalg pga at dei har levert få eller ingen værer."

Vedtak:

Ring 189 Surnadal spælværring får høsten 2009 dispensasjon for innsett av 6 prøveværer etter 200670415 Hvik Skistad med rett til granskingstilskott.

b) Ring 143 Kvinnherad-Ølen-Etne spælværring

Ring 143 skal sette inn 12 prøveværer, og alle de beste lamma er etter Osborn og Matsn. Ringen vil sette inn 6 sønner av hver av de to seminværene, og forventer at alle gir rett til granskingstilskott.

Avlsrådet fant ikke at Ring 143 var i noen spesielle situasjon i forhold til andre spælringar. Et innsett fordelt på bare to fedre er heller ikke i samsvar med de signaler om spre innsett på flere fedre som er sendt ut tidligere.

Vedtak:

Avlsrådet avslår Ring 143 Kvinnherad-Ølen-Etne spælværring sin søknad om innsett av mer enn 4 prøveværer etter Osborn og Matsn med rett til granskingstilskott.

c) Ring 41 Oppland - avdeling 45 Fåvang

Avdeling 45 Fåvang søker ønsker å sette inn 7 sønner etter Osborn for i det hele tatt å satt inn værer godt over 125 i O-indeks.

Vedtak:

Avlsrådet avslår 41 Oppland avdeling 45 Fåvang sin søknad om dispensasjon fra kravet om minst 120 i O-indeks ved innsett og maks 4 sønner etter samme seminvær.

Sak 42/2009 Væreholdslagets plass i avlsopplegget framover

Væreholdslagets plass i avlsopplegget har vært en gjenganger de siste årene. Oppgaven er fortsatt den samme som da tiltaket ble satt i gang: Å overta de nest beste granska værene fra ringene slik at de skulle få flere avkom, spesielt påsatte døtre.

Værer som styrket seg i indeks kunne så gå tilbake til ringen, overtas av en annen ring, og de aller beste kunne gå til semin. For å begrense faren for smittespredning, har Avlsrådet vedtatt at et væreholdslag ikke skal levere værer tilbake til ringsystemet, men kun til semin. Dette vedtaket er tatt inn i Regler for værer og væreholdslag.

Dette gir ikke en best mulig utnytting av avlsmaterialet. Avlssjefen har derfor ønske om at dagens væreholdslagsbesetninger tas opp som medlemmer i ringen/avdelingen væreholdslaget samarbeider med. Da kan de fortsette som en besetning med "spesielle oppgaver", og værene som disse besetningene bruker vil alltid være tilgjengelig for ringen/avdelingen.

Skal en besetning i en et væreholdslag kunne bli tatt opp som medlem i ringen/avdelingen væreholdslaget samarbeider med, må væreholdslaget ikke ha tatt inn livdyr fra andre enn samarbeidsringen i minst ett år, helst flere, før optak.

Vedtak:

- **Fra og med avlssesongen 2009/10 skal** væreholdslaga knytte seg til én og kun én ring/avdeling og hente alle værer derfra. Det skal fortsatt ikke gå værer fra væreholdslaget tilbake til ringen det samarbeider med, men de kan hentes inn til semin.
- **Følgende forslag til vedtak sendes på høring i væreholdslagene og ringen før det tas opp til vedtak i Avlsrådet:**
"Fra 2011/12 avvikles væreholdslag som avlstiltak i NSGs organiserte avlsarbeid. Besetninger som ønsker det, søker opptak i ringen de har vært knyttet til de siste to år. I ringen kan de få spesielle oppgaver, eller de kan delta i avkomsgransking."

Sak 43/2009   Dispensasjon for maks størrelse på smittegruppa

Avlsrådet vedtok i Sak 19/2009 å begrense størrelsen på smittegruppen som ringbestninger kan delta i, til maks 2000 søyer.

Et fåtall smittegrupper er større en maksgrensen. Noen har funnet en løsning, mens andre har av ulike grunner ikke gjort det enda. Det forelå dispensasjonssøknader fra følgende ringer:

- Ring 226 Namdal verring (avdeling 1 NKS og avdeling 2 Spæl), ca 4000 søyer
- Ring 241 Langøya, ca 2700 søyer
- Ring 203 Dalaring (NKS) og Ring 212 Rennebu og Soknedal (Spæl), ca 2100 søyer

Det er også andre ringer som har varslet at de vil søke dispensasjon.

Etter drøfting av saken fant Avlsrådet at det var like godt å utsette innføringen av vedtaket om maks 2000 i smittegruppa som å behandle dispensasjonssøknadene enkeltvis.

Vedtak:

Fra og med avlssesongen 2011/2012 er maksgrensen 2000 søyer i smittegruppen. Søyetallet et totalt antall søyer i besetningene som inngår i smittegruppen, ikke bare søyene i rasene som inngår i avlsarbeidet i regi av NSG. Vedtaket tas inn i regelverket for Væreringer og væreholdslag allerede nå, slik at ringene blir kjent med hvilke regler som vil bli gjort gjeldende.

Sak 44/2009   Regler for væreringer og væreholdslag

Avlsrådet gjorde noen mindre endringer i det framlagte forslaget.

Vedtak:

Avlssjefen får fullmakt til å ferdigstille regelverket.

Sak 45/2009   Tilskott for gransking i en eller to flokker

Det har vært reist spørsmål om gransking i en eller to flokker skal gi rett til like stort tilskott per vær som gransking i flere flokker.

Vedtak:

Granskingstilskottet for en vær differensieres ikke etter hvor mange besetninger væren har avkom i.

Sak 46/2009 Gransking i en flokk som har sjukdomsrestriksjoner

En besetning som er pålagt restriksjoner pga smittsom sykdom, kan ikke delta i avlsarbeidet i ringen/avdelingen eller væreholdslaget. Dette går klart fram av "Bekjempelsesforskriften".

Dersom en besetning med restriksjoner avkomsgransker værere kun i egen flokk, vil dette ikke være i strid med denne forskriften. Men de avkomsgranska værene i besetningen vil kun være til nytte for besetningen selv, og ikke for resten av ringen eller for semin.

Avlsrådet drøftet om værere avkomsgransket i en besetning med restriksjoner skulle være berettiget til granskingstilskott. Det kom til at det var riktig å skille mellom besetninger som har restriksjoner når avlsåret starter, og besetninger som får restriksjoner etter at paringene har startet.

Vedtak:

Det utbetales ikke granskingstilskott for værere som granskes i flokker som har sjukdomsrestriksjoner. Der restriksjonene pålegges i løpet av avlsåret (mellom innsett og offisiell indeks foreligger), gis det likevel tilskott.

Sak 47/2009 Granskingstilskott i ringene med fottåte 2008

Vedtak:

Vedtaket i sak 49/2008 om oppstartingstilskott for ringer som ble rammet av fottåte 2008/2009, endres. I stedenfor oppstartingstilskott utbetales det granskingstilskott for alle innsatte prøveværere selv om de ikke får offisiell indeks i 2009, begrenset oppad til det antall værere som fikk tilskott i 2008.

Sak 48/2009 Bruk av innavla dyr i avlsarbeidet

Vedtak:

Værere som har en innavlsgrad på 12,5 % eller mer (resultat av halvsøskenparing eller paring av enda nærmere slektninger) kan fra avlssesongen 2010/2011 ikke kåres, og heller ikke brukes som prøveværer eller eliteværer i ring eller settes inn i semin.

Sak 49/2009 Orientering om møte med Mattilsynet

Avlsrådet har oppfordret Avlsavdelingen om å få til en bedre dialog med Mattilsynet omkring avlsarbeidet vårt.

Bjørn Høyland og Thor Blichfeldt møtte fredag 16. oktober Rolf Haugland, representant for Hovedkontoret i Mattilsynet, og orienterte om avlsarbeidet vårt og de endringer som blir gjennomført for å redusere smittefaren knyttet til avlsarbeidet.

Vedtak:

Avlsrådet tar orienteringen til etterretning.

Sak 50/2009   Eventuelt

a) Søknad om å overføre værer fra Ring 190 til Ring 187

Ring 187 Vestre Sunnmøre ligger svært lavt i indeksnivå, mens Ring 190 Ørsta har forbedret seg kraftig de siste par årene. Ring 190 ønsker derfor å kjøpe 2 granska værer og 6 kåralam fra Ring 187 for bruk i ringen høsten.

De to ringene er i dag to adskilte smittegrupper i henhold til NSGs regelverk for væreringer, og to adskilte avlsgrupper i henhold til i "Bekjempelsesforskriften".

Avlsrådsvedtaket gjorde følgende vedtak med 7 stemmer for, og en blank stemme (Atle Moen).

Vedtak:

Så lenge ring 190 Vestre Sunnmøre og ring 187 Ørsta er to juridiske enheter og ønsker å drive videre, avslår Avlsrådet søknaden om overføring av værer fra Ørsta til Vestre Sunnmøre. Avslaget gjelder også om Vestre Sunnmøre vil fusjonere med Ørsta og gå inn som avdeling i den fusjonerte ringen.

Skulle Vestre Sunnmøre velge å legge ned, oppfordrer Avlsrådet medlemmene som ønsker å være med i det organiserte avlarbeidet videre, om å søke opptak som medlem i Ørsta. Dette må i tillegg godkjennes av Mattilsynet.

b) Kåring

Styret i NSG har vedtatt at kåring på sau og geit skal ut på høring i organisasjonen før det gjøres vedtak om tiltaket skal fortsette eller ikke.

Vedtak:

Avlsrådet ber Avlsavdelingen utarbeide et høringnotat basert på diskusjonene i Avlsrådet. Saken bør også tas opp på avlskonferansen i februar 2010.

c) Import av sæd og eksport av livdyr

Avlssjefen beskrev status for import av sæd i regi av NSG Semin samt eksport av livdyr fra Buskerud til England.

Vedtak:

Avlsrådet tar informasjonen til orientering.

d) Import av livdyr

Avlsrådet ble informert av Sven Reiersen om at det er planlagt import av livdyr av rasen Shropshire fra Danmark. Dyra vil være vaksinert mot blåtunge og bli oppstallet innenfor restriksjonssonen for blåtunge. Reiersen ga uttrykk for at import i seg selv er uheldig, selv om det skjer innenfor regler/forskrifter gitt av Mattilsynet og krav fra KOORIMP. Han hadde også hørt bekymring for om dette kunne redusere Norges muligheter til å få opphevet blåtungerestriksjonene før 3 år er gått.

Vedtak:

Avlssjefen og leder i avlsrådet undersøker om det er mulig å forhindre at importen blir gjennomført.